

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЛОГІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету менеджменту
І.Г. Шавкун
«_____» _____ 2016 р.

«ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСИНГ»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітня програма «Логістика»

Укладач

к. н. з держ. упр., доцент Оніщенко О.А.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри Менеджменту органі-
зацій та логістики

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол № 1 від “30” серпня 2016 р.
Завідувач кафедри _____ Бухаріна Л. М.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Протокол № _____ від “___” _____ 201__ р.
Голова науково-методичної ради факульте-
ту _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 2	07 Галузь знань Управління та адміністрування	Вибіркова	
Загальна кількість годин - 90	073 Спеціальність Менеджмент	Рік підготовки:	
	Освітня програма «Логістика»	3 -й	-
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 3 год.	Рівень вищої освіти: бакалаврський	10 год.	-
		Практичні, семінарські	
		20 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Логістичний аутсорсинг» є формування у студентів наукових знань і професійних навичок з управління логістичними бізнес-процесами при виборі компанією стратегії логістичного аутсорсингу як перспективного напрямку розвитку, націленого на підвищення конкурентоспроможності компанії, що функціонує в умовах сервісної економіки.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Логістичний аутсорсинг» є отримання студентами знань в сфері логістичного аутсорсингу, що представляє собою одну з логістичних стратегій управління компанією, яка передбачає передачу сторонньому підряднику (аутсорсинговій компанії) деяких бізнес-функцій або частин бізнес-процесів; розвиток у студентів знань і навичок, що дозволяють приймати рішення щодо того, «виробляти або купувати»; отримання студентами прикладних знань з управління логістичними бізнес-процесами компанії в умовах стратегії логістичного аутсорсингу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у процесі навчання, що передбачає застосування вивчених положень і методів науки і характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії 4. Здатність планувати та управляти часом 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел 10. Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - освоєння логістичних принципів при організації логістичного аутсорсингу; - вміння адаптувати діяльність логістики в рамках стратегії «логістичного аутсорсингу»; - володіння методами прийняття рішень «виробляти або купувати»; - знайомство з видами і моделями аутсорсингу; - вивчення принципів формування системи управлінського обліку при в рамках стратегії «логістичного аутсорсингу»; - знайомство з різними видами логістичних посередників, провайдерів, станом і динамікою розвитку вітчизняного і зарубіжного ринку логістичних послуг; - формування практичних навичок щодо вибору основного контрагента (провайдера) логістичних послуг на основі багатокритеріального підходу; - вміння застосовувати інформаційні технології при виборі логістичних посередників; - володіння методами оцінки ефективності аутсорсингу на основі принципу загальних (тотальних) витрат.

	- Вивчення особливостей аутсорсингу в Україні і причин, що впливають на це.
--	---

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення курсу «Логістичний аутсорсинг» базується на таких загальних дисциплінах як «Основи менеджменту», «Маркетинг», «Основи логістики» і тісно пов'язаний із такими дисциплінами спеціальності: «Логістика постачання», «Логістика виробництва», «Логістика розподілу».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. «Теоретичні аспекти логістичного аутсорсингу»

Тема 1. Аутсорсинг – ефективний інструмент менеджменту

Термінологія аутсорсингу (визначення; класифікація; підприємства, що надають та отримують послуги аутсорсингу). Еволюція аутсорсингу. Всебічний підхід до аутсорсингу, визначення ризиків та переваг аутсорсингу. Визначення логістичного аутсорсингу.

Тема 2. Сутність логістичного аутсорсингу

Еволюція формування ринку логістичного аутсорсингу: розвиток логістичних провайдерів від інсорсингових підприємств до віртуальних провайдерів. Особливості аутсорсингу за окремими сферами логістики: вибір перевізника, вибір складського оператора, вибір провайдера в логістиці ЗЕД. Проблеми та підводні камені всіх видів логістичного аутсорсингу. Статус-кво наукових досліджень логістичного аутсорсингу. Кейси: «На шляху від 3 PL до 4 PL (структура та еволюція функцій, що передаються на аутсорсинг)» та «Проблема інсорсинг – аутсорсинг логістики як різновид задачі «зробити або купити» (МОВ)».

Тема 3. Методи прийняття рішення щодо використання логістичного аутсорсингу

Фактори прийняття рішення: економічні та стратегічні. Економічні фактори – витрати, що пов'язані з виробництвом робіт в межах компанії чи отримання зі зовнішніх джерел. Стратегічні фактори – якість виробництва робіт та послуг по даній логістичній операції, стратегічна значимість даної операції для компанії, скритий технологічний потенціал. Характеристика ринкових умов, під час яких витрати на виконання логістичних функцій особливо бувають нижче, ніж їх купівля на стороні. Модель McKinsey, Бостонська матриця, матриця аутсорсингу – як інструменти прийняття рішення МОВ. Кейси: «Характеристика основних причин прийняття рішення МОВ. Економічні та стратегічні фактори» та «Стратегічні фактори в прийнятті рішення МОВ. Якісні показники логістичного сервісу»

Розділ 2 «Практичні аспекти логістичного аутсорсингу»

Тема 4: Методика вибору логістичного провайдера

Критерії та підходи до вибору логістичного провайдера. Підходи під час вибору логістичного провайдера, заснованого на експертних методах (однокритеріальні оцінки) та кваліметричних методах (багатокритеріальні оцінки). Принципи вибору посередника (найкращі показники в галузі, мінімальна вартість, виважені показники оцінки тощо). Алгоритм вибору PL-провайдера (визначення послуг для передачі на аутсорсинг, створення експертної групи для визначення параметрів послуг, розробка вимог до кількості та якості послуг, визначення регіону надання послуг, виявлення потенційних постачальників логістичних послуг в даному регіоні, формування критеріїв та груп критеріїв оцінки, визначення пріоритетів за критеріями, складання матриці багатофакторного аналізу). Створення переліку КРІ компанією-замовником логістичних послуг (анкети та опитувальні листи). Кейс: «Складання анкети-вимоги компанією-замовником на надання логістичних послуг».

Тема 5: Організація конкурсного відбору логістичного аутсорсера

Методика проведення тендеру в логістиці. Багатокритеріальний підхід до вибору з декількох логістичних провайдерів одного (кількох) виконавців на основі тендерного відбору. Цикл Демінга як основа системи менеджменту якості логістичних послуг. Система оцінки якості в логістичному провайдингу на основі індикаторів КРІ. Заповнення матриці багатофакторного аналізу. Проведення аналізу матриці та кінцевий вибір постачальника(ів) логістичних послуг. Неетична поведінка учасників тендеру. Ділова гра «Тендер на логістичні послуги від вантажовласника».

Тема 6: Ціноутворення на послуги логістичних провайдерів. Впровадження в діяльність виконання контракту логістичного аутсорсингу

Побудова комерційної пропозиції та тарифної моделі логістичним провайдером на основі анкети клієнта. Формування вартості послуг з логістичного аутсорсингу з врахуванням витрат. Витрати в логістиці провайдингу в розрізі логістичних функцій, класифікація логістичних витрат провайдингу: розподіл на постійні та змінні, прямі та непрямі витрати, врахування амортизації. Вартість та вартісна політика в логістичному провайдингу. Види цінових моделей провайдингу. Особливості логістичних контрактів за типовими послугами та за комплексним логістичним сервісом. SLA – умова надання послуг визначеного рівня. Гарантії відповідальності – шлях до довгострокової співпраці. Адаптація компанії-замовника логістичних послуг: проблема мотивації та ефективності персоналу під час проектування та впровадження в діяльність компанії логістичного аутсорсингу. Ділова гра «Тендер на логістичні послуги від провайдера». Ділова гра «Формування тарифу на логістичні послуги». Кейс «Підготовка контракту на логістичні послуги».

Тема 7: Сучасні тенденції ринку логістичних послуг.

Характеристика та динаміка світового та українського ринків логістичних послуг. Класифікація за індексом LPI. Структура світового ринку логістичного аутсорсингу: за географією, за функціями, за балансом з інсорсингом, за тенденціями розвитку. Кризи як каталізатор процесів оптимізації. Криза як сполучення загроз та можливостей. Потреби клієнтів (попит та очікування), пропозиції провайдерів (адаптивність та лояльність). Кейс «Антикризовий проект компанії – замовника логістичних послуг».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	сам.роб.	інд.завд. (за наявності)		л	с/п	лаб	сам.роб.	інд.завд. (за наявності)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Розділ 1. «Теоретичні аспекти логістичного аутсорсингу»												
Тема 1. Аутсорсинг – ефективний інструмент менеджменту	14	1	3	-	8	2	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Сутність логістичного аутсорсингу	14	1	3	-	8	2	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Методи прийняття рішення щодо використання логістичного аутсорсингу	16	2	4	-	8	2	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 1	44	4	10	-	24	6	-	-	-	-	-	-
Розділ 2 «Практичні аспекти логістичного аутсорсингу»												
Тема 4: Методика вибору логістичного провайдера	10	1	2	-	5	2	-	-	-	-	-	-
Тема 5: Організація конкурсного відбору логістичного аутсорсера	10	1	2	-	5	2	-	-	-	-	-	-
Тема 6: Ціноутворення на послуги логістичних провайдерів. Впровадження в діяльність виконання контракту логістичного аутсорсингу	14	2	4	-	6	2	-	-	-	-	-	-

Тема7: Сучасні тенденції ринку логістичних послуг.	12	2	2	-	5	3	-	-	-	-	-	-
Разом за розділом 2	46	6	10	-	21	9	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	10	20	-	45	15	-	-	-	-	-	-

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в	Кількість годин з.в
1	Аутсорсинг – ефективний інструмент менеджменту	1	-
2	Сутність логістичного аутсорсингу	1	-
3	Методи прийняття рішення щодо використання логістичного аутсорсингу	2	-
4	Методика вибору логістичного провайдера	1	-
5	Організація конкурсного відбору логістичного аутсорсера	1	-
6	Ціноутворення на послуги логістичних провайдерів. Впровадження в діяльність виконання контракту логістичного аутсорсингу	2	-
7	Сучасні тенденції ринку логістичних послуг.	2	-
Разом		10	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в	Кількість годин з.в
1	Аутсорсинг – ефективний інструмент менеджменту	3	-
2	Сутність логістичного аутсорсингу	3	-
3	Методи прийняття рішення щодо використання логістичного аутсорсингу	4	-
4	Методика вибору логістичного провайдера	2	-
5	Організація конкурсного відбору логістичного аутсорсера	2	-
6	Ціноутворення на послуги логістичних провайдерів. Впровадження в діяльність виконання контракту логістичного аутсорсингу	4	-
7	Сучасні тенденції ринку логістичних послуг.	2	-
Разом		20	-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в	Кількість годин з.в
1	Аутсорсинг – ефективний інструмент менеджменту	10	-
2	Сутність логістичного аутсорсингу	10	-
3	Методи прийняття рішення щодо використання логістичного аутсорсингу	10	-
4	Методика вибору логістичного провайдера	7	-
5	Організація конкурсного відбору логістичного аутсорсера	7	-
6	Ціноутворення на послуги логістичних провайдерів. Впровадження в діяльність виконання контракту логістичного аутсорсингу	8	-
7	Сучасні тенденції ринку логістичних послуг.	8	-
Разом		60	-

8. Індивідуальні завдання

З метою самостійного вивчення опрацювання частини програмного матеріалу з курсу «Логістичний аутсорсинг», поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять студенти мають виконувати індивідуальні завдання.

Індивідуальне завдання з курсу «Логістичний аутсорсинг» є складовою підсумкового контролю (відповідно до вимог до формування системи накопичення балів та обліку успішності здобувачів ступенів вищої освіти ЗНУ (Розпорядження № 42 від 31.08.2016)), вага якого складає 15 балів.

Індивідуальним завданням з курсу «Логістичний аутсорсинг» є самостійне опрацювання проблемних питань в межах тематики навчальної дисципліни та підготування відповідних матеріалів у вигляді доповіді, тез або наукової статті з актуальної проблематики. Тема дослідження обирається студентом вільно за його бажанням в межах тематики навчальної дисципліни.

Вимоги до індивідуальних завдань та критерії їх оцінювання містяться в окремих методичних рекомендаціях.

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Терміни виконання – у межах підготовки до семінарських занять	10	1	10
2	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання на семінарському занятті	10	2	20
3	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 1 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	5	5
4	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенні вивчення Теми 5 в письмовій формі)	1	0-10	10
5	Самостійне проходження тесту за матеріалом Розділу 2 у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	5	5
6	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенні вивчен-	1	0-10	10

		ня Теми 10 в письмовій формі)			
7	Підсумковий контроль – залік	Індивідуальне практичне завдання	1	15	15
		Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу у письмовій формі)		25	25
Усього			15		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бауэрсокс Дональд Дж., Клосс Дэйвид Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок. 2-е изд. - М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2008. – 640с., ч.4., гл.21.
2. Бравар Ж-Л, Морган Р. Эффективный аутсорсинг. Понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений. — М.: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 260с.
3. Дарманська Г.О. Логістичний аутсорсинг: навчальний посібник / Г.О. Дарманська, Л.В. Овод. – Хмельницький : ТУП, 2002.
4. Дж. Брайан Хейвуд. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ. - М.: Вильямс, 2004. – 176с., гл.3, 4, 8.
5. Дыбская В. В. Управление складированием в цепях поставок. – М.: Альфа-Пресс, 2009. – 720с., гл. 2.
6. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посіб. / В.М. Івахненко. – К.: Знання, 2006. С.54-120
7. Логистика: Учебник / В. В. Дыбская, Е. И. Зайцев, В. И. Сергеев, А. Н. Стерлигова; под. ред. В. И. Сергеева. – М.: Эксмо, 2008. – 944с. – (полный курс МВА), гл.8.
8. Мартиненко М.М. Стратегічний менеджмент: Підручник / М. М. Мартиненко, І. А. Ігнат'єва. – К.: Каравелла, 2006. – С. 58-98.
9. Модели и методы теории логистики: Учебное пособие / под ред. В.С. Лукинского. - СПб : Питер, 2007. - 448 с.

10. Михайлов Д. М. Аутсорсинг: Новая система организации бизнеса: учебное пособие. – М.: Кнорус, 2006. – 256с.
11. Мних Я.В. Економічний аналіз: Підручник. / Я.В Мних. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003.- С. 269-309.
12. Сухарева Л.А. Контроллинг – основа управления бизнесом / Л.А Сухарева, С.Н. Петренко. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2002. – С. 5-30.
13. Ткач В.И. Управленческий учет: международный опыт / В.И.Ткач, М.В.Ткач. – М.: Финансы и статистика, 1997. – С. 42-98.
14. Хомяков В.І. Управління потенціалом підприємства / В. І. Хомяков, І. В. Бакум. – К.: Кондор, 2007. - С.292-295.
15. Яковлев Ю.П. Логістичний аутсорсинг на базі інформаційних технологій: навчальний посібник. / Ю. П. Яковлев. - К.: Кондор, 2008. – С. 8-89.

Додаткова

1. Алесинская Т.В. Основы логистики. Общие вопросы логистического управления. Учебное пособие. Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2005.Ч
2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. / И.А. Бланк. – Киев: Эльга, 2006. –С. 259-433.
3. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. / Т.В. Майорова. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004.- С. 126-220.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вер. 1991 р. №1560-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.
5. Сопко В. Бухгалтерський облік: навч. Посібник. – К.: КНЕУ, 2000.- С. 485-558.
6. Стюарт Клементс, Майкл Доннеллан, Цедрик Рид. Аутсорсинг бизнес процессов. Советы финансового директора. – М.: Вершина, 2006. – 416с.
7. Тихонов А. В. Использование многофакторного анализа при выборе поставщика логистических услуг // Логистика сегодня // 2004, №1.
8. Удалих О.О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства: Навчальний посібник. / О.О. Удалих. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – С. 43-142.
9. Филина Ф. Н. Аутсорсинг бизнес-процессов. Проблемы и решения. – М.: ГроссМедиа, 2008. – 208с.
10. Череп А.В. Инвестознaвство: Підручник. – К.: Кондор, 2006.-С. 335-393.

Інформаційні ресурси

1. Адаменко М. Перспективи використання системи логістичного аутсорсингу на підприємствах України // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Зоріна О. Організація логістичного аутсорсингу в Україні: питання теорії та практики // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/VNULP>
3. Сутність, необхідність та задачі фінансового логістичного аутсорсингу // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://pidruchniki.ws/12980108/finansi/finansoviy_kontroling
4. Малицький А. Структуризація організаційно – економічного механізму управління підприємством в умовах ринку // [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/
5. Паламарчук І.О. Логістичний аутсорсинг на підприємстві: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1372>
6. ЛигаБизнесИнформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net/.
7. Національний Темпус-офіс в Україні. – Режим доступу до сайту: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>
8. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту : <http://www.unesco.org/>
9. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua/.